

MT. SOLO, WASH.

"Maailma muuttuu ja me maailman kanssa", sanotaan. Eipä ole täälläkään näihin saakka tiedetty mitään järjestyneen työväen hommiesta. Jotakin yksityisiä puoluelehtien lukijoita sekä kauvempina olevien osastojen jäseniä on sentään täällä pitkin aikoja asunut ja työtä tehnyt. Paikkakunnan asukasten enemmistö on suomalaisia ja heissä piintyneenä asuu isien maasta tuotu yksitoikkoinen vanhoillisuus.

Puhalsipa sitte uuden ajan henki tännekin ja perustettiin s. s. osasto, jonka jäsenlukua paljon lisäävät tänne viime vuosina muualta siirtyneet työläiset. Osaston jäsenluku on jo siinä puolensadan korvilla.

Toimintaa haittaavat vain huonot tiet ja kulkuneuvot. Mutta kunhan asutus näillä alankomailla enemmän vakilintuu, niin olosuhteetkin käyvät osaston toiminnalle edullisemmiksi. Paikkakunnan sosialistiset naisetkin silloin voivat osaston alaseurana pitää yllä eslm. ompeluseuraa. Nykyään vielä—ainakaan "märkänä aikana"—ei sen hyvästä menestymisestä ole takeita. Vaan sen alkamista varten kukin kohdaltaan alkakoon valmistautua.

Niin se vain sosialistinen työväenliike tapaa työläiset niin kaukaa maaseudulta kuin kaupungeistakin. Kunhan vain kaikki työläiset olisivat herkkiä sen kutsumiselle. L. G.

EASTSIDE, OREGON.

Jaa, onpa siitä aikaa, kun olen mitään kirjottanut meidän ompeluseuran hommiista. Niin ne myyjäiset ovat olleet, se on jo Toverista aikoja nähty. Ompeluseura on lakauttanut toimintansa talven ajaksi, huonojen ilmojen vuoksi, ja osaksi senki naktia, kun samat osaston naiset, jotka kuuluvat ompeluseuraan, ovat joka tolmessa, mitä vaan osasto tarvitsee, näytelmäseurassa, huvitoimikunnassa ja jos missä tolmessa, niin olen on heidän mahdotonmuus aina olla menossa kuin tavallinen kone. Ja pitkin matkojen ja huonojen kulkuneuvojen takia. Mutta koetetaan taas kesällä juosta, ja saada aikaan senkin mitä talven aika vie takaisin.

Itämia on pidetty, ja ovat ne muistaakseni onnistuneet koko hyvin.

Osastolle tulee ensi kuussa vuosijuhla, johon tulee m.m. kappalekin jonka nimi on "Yuras", se sisältää seniaista, että nämä Marshfieldin asukkaat, jotka ovat vuosikymmentä kärsineet tuon täällä olevan sahamylykomppanian ruhjevammoja, saavat nähdä, tuossa mainitussa kappaleessa, jotain sellaista, mikä koskee heitä hyvin läheltä. Siis tulkaa katsomaan, vaikka en voi mennä sen esittämisen onnistumisesta sanomaan mitään, sillä se on hyvin vaikeaa varsinkin yksi osa. Mutta koetetaan tehdä parasta, sillä joukossa toimii meillä kaikille vakavaksi tunnettu toveri John Laamanen.

Jos tässä sanoisin muutamia sanan viime osaston kokouksesta, jossa oli käsiteltävänä paljon asioita, m.m. pihrishteerien ehdokkaista äänestettiin. Ja minä haluan sanoa, että se menettely ei ole oikein, kun eräs toveristamme käytti hyväkseen pitkin puhevuoron ennen äänestystä, suoraan kehoittaen läsnäolevia ettei antaa ääniä toiv. V. Annalle! Se on mielevaltaista menettelyä, koska täällä oli ainoastaan pari henkilöä, jotka Annalla tunsivat persoonallisesti, borjumattomaksi puolueoveriksi, jotavastoin ei yksikään tuntenut Askella, vaan Työmiehessä olleen Askella puhvauksen johdosta alettiin syyttää Annalla kykenemättömäksi sihteerin virkaan. Toivoisin, että vastaisuudessa ette toverit ala pitää mitään puolustuspuheenvuoroja henkilön puolesta, jota ette tunne varmaan henkilökohtaisesti, niin kyyvykkääksi, että voitte suoraan sanoa, että "kykenemätön siihen virkaan".

Tov.

Minä varton tuota lauvantaita niinkuin ennen tyttönä ollessa, kun se hellupoika tuli tanssiin hakemaan, eikä se ollut koko ilo silloin? Niin, arvatakaapa miksi minä nyt varton lauantaita? Silloin tulee minulle Toveritar! Heti kiireen kautta istun ja luen ensin Eureka uutiset, jos niitä sattuu olemaan. Pyytäisin teitä naiset, että kirjottakaa useammin Toverittareen. On niin hauska lukea naisten mielipiteitä. Tiedän varmaan, että voitte kirjottaa. Te neitokset, sanokaapa tekin tuleeko teitä minkäläinen sulhanen lauantaisin katsomaan? Arvaan että—tulee Toveritar, vaan entäs se toinen? — Kyllä Selma-täti varmaan painattaa kirjeenne lehteen, jotta ei sitä tarvitse pelätä.

Joulu on mennyt ja tämä vuosi 1917 on alkanut kaikella kiireellä. Miehet ovat menneet metsiin ja samoin osa naisia. On vain vähäsen toimihenkilöitä osastossa, jotta tekee hieman hankaluutta, vaan on saatu silti kaikki virkailijat. Naisemme ja miehet ovat hyvin yksimielisiä, sitkeitä ja kestäviä. Siis toivon teille kärsimystä vaan, tämänkin vuoden ajalla.

Ohjelma-iltama oli 20 p. osaston talolla. Ohjelma oli hyvää. Mrs. ja Mr. Honkasan lapset lausuvat runoja; oli niin hupaista kuulla kun lapset esittivät ohjelmaa. Kiitos teille, tulkaa vastakin.

Setä Samulin kaksi laivaa tuli tänne ikäänkään visittille, vaan jäivät makaamaan sanaan, jossa pysynevät. Noita seilaripoikia on koko summa kaupunkilla "tjatterissa" ja kapakoissa.

Minulle on monasti sanottu, että pitäisi hoksauttaa kirjeenvaihtajaa, että ei aina puhua noista "leviä-veeläisistä", eihän mikään paha pahalla korjaannu eikä sopu ikinä sillä tule, että aina sanotaan toisesta pahaa—olkoon "leviä-veeläinen" eli soukka-veeläinen. Siis nyt emme huoli kovin joutavaa kirjottaa, pidämme omat puoluelehdet puhtaina. Lukijatkin siitä närkästyvät. Siis toimimme sovussa, ollaanhan samoja raatajaiskoja ja -veijjiä. Toivon vain, että ette pahene kukaan, tarkoitus ei ole rakentaa riitaa vaan rauhaa.

KODITON.

WEST FITCHBURG, MASS.

Täältä ei näy koskaan kirjoituksia Toverittareissa. Muualla maailmassa luullaan ehkä, että täällä vallan nukuutaan. Vaan niin ei asiantalita ole kuitenkaan. Täällä on suomalainen sosialistiosasto toiminnassa, joskaan ei toiminta ole erittäin vilkasta. Jäseniä osastossa on noin neljäkymmentä, joka on kovin pieni määrä paikkakunnalla suomalaisen asutukseen verraten. Jospa nämäkin jäsenet kävisivät kokouksissa, mutta ei näe kun jokusen kokouksissa sanpuvilla. Ja sitten puuttuu vielä sitä yksimielisyyttä asioiden käsittelystä, joka olisi välttämätöntä meille, päästäksennne eteenpäin.

Osastomme naisilla on myös ompeluseura, joka on toiminut osastomme toimikunnista vilkkaammin. Vaikka toivon, että vieläkin vilkkaammin toimisi. Toivon edelleenkin innostusta.

Olisi paljon kertomista osastomme hommiista, vaan en nyt kajoa niihin täällä kertaa. Kirjoitan toisella kertaa enempi. Toivon kaikille Toverittaren lukijoille tarmoa ja rohkeutta luokkataisteluissa asemamme parantamiseksi. A. W.

EVERETT, WASH.

Noin vuosi takaperin oli täällä ainoastaan yksi Toverittaren tilaaja. Nykyään on ainakin 5 ja toiset ovat luvanneet tilata kun saavat siihen tilaisuuden. Meitä työläisperheen äitejä on täällä yli kahdenkymmenen ja viisi Toveritarta tulee nykyään. Ei ainakaan ole syytä että taloudellisen tilanne olisi estämässä näitten äitien hankkimaan lukemista itselleen ja lapsilleen sillä — nämä ovat ylipäänsä oman kodin omistajia. Mitä ne äidit ohjota opettame lapsillem-

KIRSTI.

EUREKA, CAL.

me, kun emme itsekään ole halukkaita etsimään ja harrastamaan vapaan maailman kehityksen saavuttamista. Luotatteko siihen, että tälläkään lapsimieheä opetetaan ja kehitetään lapsimieheä kumouksellista kehitystä, johon koko maailman köyhälistö pyrkii. Ei, älkää äidit luottako niihin, ne opettavat kyllä luku-aidon kehittymistä, mutta ne etupäässä kehittävät lasten mieleen tuota mädäntynyttä porvarien vouhottusta, joten työläisen lapsi koulutusta suoritetuttuana ei tiedä oman luokkansa pyrkimyksistä kerrassaan mitään. Siis me äidit, kun me hankimme itsellemme tietoa, niin me hankimme samalla lapsillemmekin ja silloin me teemme kasvatustyötä. Yksi mieltä liikuttava asia on se, että täällä on useita perheitä, joilla on juuri aikuisiksi tulevia lapsia, jotka eivät edes osaa puhua suomenkieltä, saattikka sitten lukea. Ja kun äidit eivät osaa maan kieltä ja lapset eivät suomea — siis sanalla sanoen eivät ymmärrä toisiansa. Kun lapsi joutuu mieron tielle hankkimaan elatuksensa, niin varmaan äiti haluaisi tietää lapsensa kohtalosta. Silloin lapsen ja äidin välillä täytyy olla tulkki. Tätä laiminlyötyä kasvatusta ei voida panna kaikkia äidin kontolle, vaan suurin syy täytyy panna perheen isälle. Tällaisten epäkohtien poistamiseksi kaikki naiset ripeään toimintaan tilaamaan Toveritar, joka antaa meille ohjeita alkueksamme. Vähentäkäämme korttipeliä ja käytäkäämme joutoaikamme oman luokkamme eduksi, että tiedätte silloin kun otatte Toverittaren käteenne mikä lehti se edes on, ettei tarvitse siitä lunappeja kysellä. Ja te, jotka koetatte ehkäistä meidän toimiamme näillä mustilla vehkeilläne muistakaa se, että meidän pyrintömme on siksi totuutta harrastava, ettei se suvaitse munkäänlaisia mustankäden uhkausta. S. K.

PORTLAND, ORE.

Koska alan näin vuoden alussa, niin toivon tietysti koko Toverittaren laajalle lukijakunnalle onnellista uutta vuotta, erittäinkin sen toimittajalle.

Portlandin s. s. osaston ompeluseuran myyjäisistä oli tulot \$156.48, menot \$40.03. Annettiin osastolle \$100 ja kassa \$16.45, jolla ostetaan uusia käsityöaineita lisää, koska päätettiin jatkaa ompeluseuran toimintaa edelleenkin. Valittiin virkailijoiksi Emma Miettinen, Anna Hakonen, Ida Siren, Selma Manner, Lovisa Laakkonen, Olga Mäntylä, Fiina Vahala, Hilja Venhola, Ida Frilander. Toverittaren kirjeenvaihtajaksi tuli Lovisa Laakkonen. Päätettiin tilata Toverittaren naisten päivän numeroa, jonka tilauksen toimittaa Ida Frilander.

Ompeluseuran kokoukset pidetään joka toinen torstai-ilta kello 8 aikaan haallilla. Toivottavaa olisi, että kaikki joukolla toimimaan tarmokkaasti. Innostusta työhön! Kahvia on myöskin saatavana kokouksissa.

Osaston alaseurat toimivat koko vilkkaasti syksystä asti. Nyt hiljattain on perustettu voimisteluseura. Ottakaapa osaa kaikki naiset ja miehet, kehittäkää itseänne kun on tilaisuutta.

3 päivä helmikuuta on huvitoimikunta päättänyt pitää jotain uutta. Naisten pitäisi tuoda hedelmiä, mitä kukin haluaa. Jos ei voi tuoda mitään tullessaan, niin sitten pitää maksaa 25 senttiä ovelta. Miehet pääsevät vapaasti. Tanssia on lo-pussa. Hyvä soitto; soitto-kunta soittelee.

4 päivän iltana on haallilla näytös- ja ohjelma-iltama, m.m. kuvaelma ja peräti hauska näytelmä "Turkki tulee". Oviraha on 25 senttiä.

Anna Tomberg ja Carl Walden ovat ruvonneet yksin leipiin. Ounaa ja menestystä.

TOVERIUDELTA,

LOVISA.

MCCALL, IDAHO.

En ole kynäilijä, mutta koetan tässä vähän jotain täältäkin pakista. Ei meillä suomalaisilla ollut täällä mitään yhteistä joulujuhlaa. Koululla oli tiokieliset opettajat opetta-

neet lapsille runoja ja lauluja, vaan ei meidän äidinkielellä. Emme me ole täällä vielä niin kauas päässeet, että olisi ihannellettu niinkuin muualla maailmassa, jossa saisi lapset uuden ajan kehitystä. Täytyy vaan sitä odotella hiljaisuudessa.

Mitähän tämä uusi vuosi mahtanee muassa tuoda, sitä emme vielä tiedä, vaan menneen vuoden tulokset ovat vielä tuoreessa muistossa, ainakin meillä työläisillä, vaikka emme lähde tässä kaikkia kertomaan. Siitä tulisi liian pitkä selostus. Täytyy itsekunkin muistaa.

Ilmat ovat olleet kovin kylmät täällä nykyä, vaan ei silti ole satanut lunta lisää. Ja nykyään sitä onkin jo riittämään asti.

Nuorikot tekasivat tässä umpisolmun, nim. F. Lehti ja Senja Mäenpää. Onni olkoon osananne tällä mutkallisella elämän taipaleella tästä edespäin.

Olisihan sitä yhtä ja toista mainitsemista, vaan olkoot nyt täällä kertaa.

Onnellista uutta vuotta kaikille Toverittaren lukijoille. M. P.

PHILADELPHIA, PA.

Olen tässä jo kotvan aikaa istuskellut kynä kädessä ja miettinyt, että mitä tehdä, sillä mieleni tekee piirtää pienen muistelman siitä joulujuhlan vietosta. Yksin mielin sitä vain täälläkin hommasimme ja vietimme, vaan hitkoko lienee sotkenut minunkin meininkini, että ei tullut enemmmin siitä hommasta hiiskuttua ei sitten halaitua sanaa — ja nyt pelkään tämän olevan liian myöhäistä, mutta yritän sentään, sillä enhan parempi myöhään kuin ei milloinkaan.

Niin tuota jouluk. 23 p:n iltana sitä puuro-juhlaamme vietimme ja hauska siitä syntyiikin. Ainoastaan jäsenillä oli oikeus päästä sisään, saipa vielä jokainen tuoda yhden tut-tavan mukanaan ja olihan meitä kerääntyneitä koko runsaasti vaikka ei kylläkään suvaittu saapua niin suurella joukolla, kun oli toivottu, en tiedä mikä oli vikana? — No niin, illan ohjelma aloitettiin yhteislaululla, sitten seurasi puhe, muutamia runoja ja kertomus ja päälle taas kajautettiin yhteisesti tuo kaikille tuttu "Työväen marssi": "Käy eespäin väki voimakas..." j.n.e. niin se se vasta tekikin mielei reippaksi ja iloiseksi, siihen se sitte loppuikin illan henkinen ravinto.

Nyt kerron siitä puuron syömisestä. Ravintola ei kylläkään ollut vapaa, oli valmistettu ruoka-likettejä, jotka maksoivat 35 senttiä, mutta olihan sitä katsottu sinne suuhunkin pantavaa, jotkut toverittaret olivat jo kotonaan valmistelleet kahvileivät, rusinavelliä ja senkin semmoiset herkut ja hyvillä ne kaikki maistukin, koska jokaisen suu oli hienossa hy-myssä, syödessään niitä emäntäin herkuja — tietysti kahvia ryyppätiin myöskin... Jaettiin myöskin joululahjat, kirjeet ja kortit, mitä kukin oli ystävilleen lähettänyt ja nyt sanon vielä senkin että vielä sitä saimme tanssiakin niin paljon kuin kukin sieti. Hauskasti todella se ilta vierähti, uskon että jokaiselle jäi hauska muisto siitä.

Jaha, se naisten päivä vain lähenee lähenemistään ja tietysti siksi sitä meidänkin osaston naiset panevat iltamat pystyyn 24 p. helmik. Olen kuullut jo pitkän aikaa semmoista supatusta, että niistä naistenpäivä iltamista tulee oikein nautinto rikas ilta. Runsaasti kuuluu tulevan ohjelman ja mitä kaikkea hauskaa lähenee tuleneekaan, en minä uskalla enkä tahdokaan ruveta sitä tässä edeltäpäin selittelemään, sillä silloinhan on tilaisuus jokaisella rientää haallille näkemään naisten hommanmat hauskudet omin silmin, siis pankaaap edelläoleva mieleen ja antakaa kannatus naisten toiminnalle.

Osaston kokous oli 14 p. tammik. Äänestettiin S. S. Järjestön sihteeriksi ehdokkaista yleisäänestykseen "A" ja ääniä saivat seuraavasti: V. Annala 23, H. Askell 6 ja H. Dantes ei yhtään. Valittiin myöskin viisi-henkinen ko-